

YURT DIŞINDAN ALINAN KREDİLERDE FAİZ FATURALARININ KURUM STOPAJI VE KDV AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yazar: Yıldız ARSLAN*

E- Yaklaşım / Ocak 2009 / Sayı: 193

1. GİRİŐ

İŐletmeler finansman ihtiyaçlarını karŐılamak amacıyla gerek yurt içinden gerekse yurt dışından banka veya benzeri finans kuruluşlarından ya da bunların dıŐında kalan kuruluşlardan borçlanma yoluna gidebilmektedirler. Biz de makalemizde bu tür borçlanmalara ilişkin ortaya çıkan faiz faturalarının KDV ve stopaj karŐınındaki durumunu inceleyeceğiz.

2. YURTDIŐINDA Kİ BANKA VEYA BENZERİ FİNANS KURULUŞLARINDAN GELEN FAİZ FATURALARI

2.1. Stopaj açısından

KVK 30/7-b maddesinde;“YurtdıŐındaki finans kuruluşlarından temin edilen borçlanmalara ilişkin ana para, faiz ve kâr payı ödemeleri ile sigorta ve reasürans ödemeleri üzerinden bu fıkra uyarınca vergi kesintisi yapılmaz.” denilmiŐtir. Ayrıca,20.12.2006 tarih ve 2006/11447 Sayılı Karamamenin Eki Kararın (2)'nci maddesinin (e) bendine göre;

(i)-Yabancı devletler, uluslararası kurumlar veya yabancı banka ve kurumlardan alınan her türlü krediler için ödenecek faizlerden (katılım bankalarının kendi usullerine göre yurt dışından sağladıkları fonlar ve benzeri kaynaklar için ödedikleri kar payları dahil) yapılacak tevkifat oranı %0,

(ii)- Diğerlerinden %10

oranında vergi kesintisi yapılacağı belirtilmiştir.

Dolayısıyla yurtdıŐında ki banka veya benzeri finans kuruluşundan gelen faiz faturaları için stopaj hesaplanmayacaktır.

2.2. KDV açısından

KDVK'nun 17/4-e maddesinde; banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve tali acenteler dâhil sigorta acente ve prodüktörlerinin sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin (24) numaralı bendinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemlerinin katma değer vergisinden istisna olduğu hükme bağlanmıŐtır.

46 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'nin “A – Yurt Dışından Temin Edilen Kredilerin Katma Değer Vergisi KarŐısındaki Durumu” başlıklı bölümünde; Banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulan kredi işlemleri ile aynı mahiyetteki kredi işlemlerini yapan, ancak Türkiye'de banka ve sigorta muameleleri vergisi yükümlülükleri öngörülmemiŐ olan yabancı banka ve diğer kuruluşların bu işlemlerinin katma değer vergisi karŐısındaki durumu açıklanmış olup, yurt dışı kredi işlemlerinin Kanunun 17/4-e maddesi hükmü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ve bu kapsamdaki işlemler nedeniyle ödenen faiz, komisyon ve bunlara ilişkin kur farklarının katma değer vergisine tabi olmadığı belirtilmiştir.

Dolayısıyla yurtdıŐında ki banka veya benzeri finans kuruluşundan gelen faiz faturaları için KDV hesaplanmayacaktır.

Örnek: Y A.Ő. yurt dışındaki X Bankasından 100.000,00 Euro tutarında kredi almıŐtır. Bankanın gönderdiği ödeme planında 1. Aya ilişkin 2.000,00 Euro Anapara+ 1.000 Euro kredi faiz tutarı hesaplanmıŐtır. Konuya ilişkin muhasebe kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır;

\\clip_image001.jpg">

\\clip_image002.jpg">

\\clip_image001.jpg">

Kredi Alış Kaydı:

Kredi Alış Kuru: 1 €: 2,010 YTL' dir.

		Döviz Tutarı
102 BANKALAR HESABI	201.000,00	100.000 €
102.01.001 Euro Hesabı		
300 BANKA KREDİLERİ	201.000,00	100.000 €
300.01.001 Yurtdışı Banka Kredisi		
Yurt dışından alınan 100.000 € tutarındaki kredinin alış kaydı.		

1. Taksit Ödemesinin Anapara ve Faiz Kaydı:

Kredinin 1. taksidine ilişkin ödeme Kuru: 1 €: 2,150 YTL

		Döviz Tutarı
300 BANKA KREDİLERİ	4.300,00	2.000 €
300.01.001 Yurtdışı Banka Kredisi		
102 BANKALAR HESABI	4.300,00	2.000 €
102.01.001 Euro Hesabı		
1. Taksit ile ilişkin anaparanın ödenmesi		
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	2.150,00	1.000 €
102 BANKALAR HESABI	2.150,00	1.000 €
102.01.001 Euro Hesabı		
1. Taksit ile ilişkin faiz tutarısının ödenmesi		

3. BANKA VEYA BENZERİ FİNANS KURUMU DIŞINDAKİ FİRMALARDAN GELEN FAİZ FATURALARI

3.1. Stopaj açısından

KVK'nun 30. maddesinde yalnızca banka veya benzeri finans kurumlarından alınan borçlara ilişkin faizlere stopaj yapılmayacağı belirtiliğinden bunun dışındaki kurumlardan alınan borçlara ilişkin faizlere varsa Cifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları (ÇVÖA)'nı da dikkate alarak stopaj hesaplanacaktır.

3.2. KDV açısından

KDVK 'nın 17/4-e maddesinde yalnızca banka veya benzeri finans kurumlarından alınan borçlara ilişkin faizlere KDV hesaplanmayacağı belirtildiğinden bunun dışındaki kurumlardan alınan borçlara ilişkin faizlere sorumlu sıfatıyla KDV hesaplanacaktır.

Örnek: Fransa'daki banka veya benzeri finans kurumu olmayan bir (ilişkisiz kişi kapsamında) firmadan daha önce almış olduğumuz borca ilişkin 1.000 YTL karşılığı faiz faturası gelmiştir. (Fransa ile olan ÇVÖA'na göre faizler için stopaj oranı %10'dur). Konuya ilişkin muhasebe kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır;

Öncelikle 1.000 YTL stopaj oranı üzerinden brüte götürülecektir;

$1000 / 0,9 = 1.111,11$ YTL (brüt tutarı)

$1111,11 \times 0,1 = 111,11$ YTL (hesaplanan stopaj)

Daha sonra, brüt tutar üzerinden KDV hesaplanacaktır;

$1.111,11 \times 0,18 = 199,99$ YTL (sorumlu sıfatıyla beyan edilecek KDV tutarı)

\clip_image003.jpg">

780 FİNANSMAN GİDERLERİ	1.111,11		
191 İNDİRİLECEK KDV	199,99		
		360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HS.	311,10
		360.01 Sorumlu Sıfatıyla ödenecek KDV	199,99
		360.02 Ödenecek Kurum Stopajı	111,11
		102 BANKALAR	1.000,00
		102.01.001 Euro Hesabı	

Faiz için stopaj ve SS ile KDV hesaplanması

4. DAMGA VERGİSİ İSTİSNASI

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'na ekli (2) sayılı tablonun "VI.Ticari ve medeni işlemlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (23) numaralı fıkrasında **bankalar, yurtdışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak kredilerin temini ve geri ödenmesi amacıyla düzenlenecek kağıtlar ile bu kağıtlar üzerine konulacak şerhlerin (kredilerin kullanımları hariç) damga vergisinden istisna olduğu** belirtilmiştir.

Diğer taraftan, aynı konuyla ilgili olarak 13.01.2004 tarihinde yayımlanan Damga Vergisi Sirküleri/4'de, kullanılacak bu kredilerde damga vergisi istisnasının ne şekilde uygulanacağı açıklanmış ve "488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun (23) numaralı fıkrasında yapılan değişiklik ile ihracat kredisi, yatırım kredisi, konut kredisi ve benzeri herhangi bir kredi ayırımına gidilmeksizin, bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılan tüm krediler ile ilgili düzenlenen kağıtlar ve bu kağıtlar üzerine konulan şerhler istisna kapsamına alınmıştır. Ancak, bu kredilerin kullanımları istisna kapsamında değildir.

Ayrıca, 30.01.2004 tarihli Damga Vergisi Sirküleri/6'da, 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "IV.Ticari ve medeni işlemlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün 5035 sayılı Kanununun 30 uncu maddesi ile değişik (23) numaralı fıkrasının sonunda yer alan "Kredilerin kullanımları hariç" ifadesinden, kredinin temin edilmesinden sonra değişik amaçlarla kullanılması sırasında bu tutarın kullanımı ile bağlantılı olarak düzenlenmesi muhtemel kağıtları kavrayacağı ifade edilmektedir.

06.07.2007 tarihli Damga Vergisi Sirküleri/18'de ise istisna kapsamında kullanılan kredinin teminatına ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar ile bu amaçla yapılan işlemlere,

- Mühnasıran kullanılan krediye ilişkin olması kaydıyla,
- Kullanılan kredi miktarı ile teminat tutarı karşılaştırılmaksızın teminat tutarının tamamı üzerinden,

istisnanın uygulanması gerektiği belirtilmiştir.

5. SONUÇ

İşletmelere borç veren kuruluşların, yurt dışında ki banka veya benzeri finans kurumu dışında olması halinde yurt dışından gelen borca ilişkin faiz faturalarında borç alan işletmeler açısından sorumlu sıfatıyla KDV ve kurum stopajı yükümlölüğü doğmaktadır. Kurum stopajı yapılırken stopaja oranı, varsa çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları (ÇVÖA) dikkate alınarak hesaplanmalıdır.

Faturaların yurtdışındaki banka veya benzeri finans kuruluşlarından gelmesi halinde ise kurum stopajı ve KDV hesaplanmayacaktır.

(*) Mazars / Denge SMMM A.ř.